

KRONIKA WYDARZEŃ **(KWIECIEŃ – CZERWIEC)**

PERU – WYBORY PREZYDENCKIE I PARLAMENTARNE

10 kwietnia odbyła się w Peru pierwsza tura wyborów prezydenckich. Przy wysokiej, niemal 83-procentowej frekwencji wygrała przedstawicielka prawicowej, neoliberalnej partii Fuerza Popular (Siła Ludowa), 41-letnia Keiko Fujimori (39,87% głosów), drugie miejsce zajął 77-letni polityk i ekonomista Pedro Pablo Kuczynski, reprezentujący centroprawicową partię Peruanos por el Cambio (Peruwiańczycy na rzecz Zmiany, 21,05% głosów). Na trzecim miejscu znalazła się kandydatka lewicowej koalicji Frente Amplio por Justicia, Vida y Libertad (Szeroki Front na rzecz Sprawiedliwości, Życia i Wolności) – 35-letnia deputowana Verónica Mendoza (18,74% głosów).

W wyborach parlamentarnych partia Keiko Fujimori zdobyła 73 mandaty w 130-osobowym Kongresie, zaś na drugą siłę w parlamencie wyrósł Frente Amplio, zapewniając sobie 20 mandatów. Trzecie miejsce Veroniki Mendozy w wyborach prezydenckich i drugie miejsce jej partii w wyborach parlamentarnych to znakomity wynik ugrupowania lewicy. Partia Pedro Pablo Kuczynskiego znalazła się na trzecim miejscu, uzyskując zaledwie 18 mandatów.

W drugiej turze, przewidzianej na 5 czerwca, Keiko Fujimori, córka urodzonego w Japonii Alberto Fujimoriego (prezydenta Peru w latach 1990-2000) zmierzy się z Pedro Pablo Kuczynskim, synem emigranta polsko-żydowskiego pochodzenia, politykiem, który w latach 2006-2007 sprawował urząd premiera w rządzie Alejandro Toledo.

Wybory przebiegły w miarę spokojnej atmosferze, choć z powodu silnych opadów deszczu dochodziło do opóźnień w otwieraniu lokali wyborczych.

BRAZYLIA – WSZCZĘCIE PROCEDURY IMPEACHMENTU WOBEC PREZYDENT DILMY ROUSSEFF

11 kwietnia komisja ds. impeachmentu izby niższej Kongresu Brazylii opowiedziała się za wszczęciem procedury wobec prezydent Dilmę Rousseff, wobec której wystosowano oskarżenie o pogwałcenie ustaw budżetowych, co miało ukryć rzeczywistą sytuację gospodarczą kraju i zarazem sprzyjać jej ponownemu wyborowi w 2014 roku. Wniosek przegłosowano stosunkiem głosów 38:27, zaś ob-

KRONIKA

rady komisji przebiegały w gorącej atmosferze; zwolennicy Dilmy Rousseff zarzucali przeciwnikom prezydent zamiar dokonania zamachu stanu. 17 kwietnia odbyło się głosowanie w izbie niższej Kongresu: 367 (wymagana większość głosów to 2/3, czyli 342 głosów) na 513 deputowanych poparło wniosek i w związku z tym sprawa trafiła do Senatu, w którym prezydent Rousseff i jej Partia Pracujących ma niewielkie poparcie.

EKWADOR – TRAGICZNE W SKUTKACH TRZĘSIENIE ZIEMI

16 kwietnia w Ekwadorze miało miejsce, tragiczne w skutkach, trzęsienie ziemi o sile 7,8 stopni w skali Richtera. Epicentrum wstrząsów znalazło się w odległości ok. 170 km na północny zachód od stolicy kraju, zaś służby sejsmologiczne odnotowały jeszcze 135 wstrząsów wtórnych (z których jeden osiągnął siłę 5,6 stopni). Władze zaapelowały do osób mieszkających w pobliżu wybrzeża Oceanu Spokojnego o schronienie się na obszarach wyżej położonych, celem uniknięcia skutków możliwego tsunami. W regiony dotknięte tragedią wysłanych zostało 10 tys. żołnierzy, 3,5 tys. policjantów i 500 strażaków. Pomocy Ekwadorowi udzieliли ratownicy przybyli m.in. z Kolumbii, Meksyku, Salwadoru i Hiszpanii.

Prezydent Rafael Correa, który przerwał oficjalną wizytę w Rzymie i wrócił do Ekwadoru, ogłosił w kraju stan wyjątkowy. Ponadto władze poinformowały, że uruchomione zostały środki w wysokości 600 mln dolarów, przeznaczone na odbudowę zniszczonych domostw i infrastruktury (niektóre miasta pozbawione zostały prądu i pitnej wody).

Dziesięć dni po trzęsieniu ziemi władze podały jego tragiczny bilans; poinformowały o 673 ofiarach śmiertelnych i 6 274 rannych. Dach nad głową straciło ponad 28 tys. osób.

WENEZUELA – KRYZYS EKONOMICZNY I STAN WYJĄTKOWY

13 maja prezydent Wenezueli Nicolás Maduro, ze względu na zamieszki uliczne wywołane zaostrzającą się sytuacją gospodarczą w kraju, ogłosił dwumiesięczny stan wyjątkowy. Wenezuelczykom dają się we znaki, przede wszystkim, niedobory żywności i bezkarność osób plądrujących supermarkety.

Prezydent, próbując jeszcze w kwietniu ratować dramatyczną sytuację energetyczną kraju, skrócił tydzień pracy w sektorze państwowym do dwóch dni, zaś piątek ustanowił dniem wolnym w całym kraju na okres obowiązywania stanu wyjątkowego.

Działania prezydenta Maduro spotkały się z ostrą krytyką ze strony opozycji, która, dysponując większością parlamentarną, dąży do przeprowadzenia referendum odwoławczego. W czerwcu opozycja zebrała 1,8 mln podpisów pod wnioskiem o przeprowadzenie referendum odwoławczego (zgodnie z prawem wystarczyłoby 200 tys. podpisów).

Jeśli referendum zostanie przeprowadzone przed 10 stycznia 2017 roku i jego wynik będzie niepomyślny dla Maduro, to zostaną przeprowadzone nowe wybory prezydenckie. Referendum po tym terminie, skutkowałoby zrzeczeniem się urzędu przez prezydenta na rzecz wiceprezydenta, który mógłby sprawować władzę aż do terminowych wyborów w 2019 roku. Świadomy tego prezydent Maduro, już 12 czerwca wykluczył możliwość przeprowadzenia referendum odwoławczego jeszcze w 2016 roku.

W historii Wenezueli, referendum odwoławcze przeprowadzone zostało jeden raz, w 2004 roku, kiedy to bezskutecznie próbowano odwołać z urzędu prezydenta Hugona Chaveza.

REPUBLIKA DOMINIKAŃSKA – WYBORY PREZYDENCKIE I PARLAMENTARNE

15 maja odbyły się w Republice Dominikańskiej wybory prezydenckie i parlamentarne. O urząd prezydenta walczyło ośmiu kandydatów. W pierwszej turze, dużą przewagą głosów (61,74%), wygrał dotychczasowy prezydent, 64-letni ekonomista Danilo Medina Sánchez, reprezentujący centroprawicową Dominikańską Partię Wyzwolenia (PLD).

Na jego najgroźniejszego rywala, 49-letniego biznesmena Luisa Abinadera, przedstawiciela centro-lewicowej Nowoczesnej Partii Rewolucyjnej (PRM) swój głos oddało 34,98% wyborców. Przed wyborami Danilo Medina zapowiadał kontynuację działań na rzecz zapewnienia obywatelom godnych warunków życia. Jego rywal zaś, Luis Abinader obiecywał podwojenie wydatków na cele socjalne i walkę z przestępczością.

Równoległe z wyborami prezydenckimi odbywały się wybory do obu izb Kongresu Narodowego – Senatu i Izby Deputowanych oraz do władz lokalnych. Partia prezydenta elekta zdobyła 127 mandatów na 222 w izbie niższej oraz zapewniła sobie 29 miejsc w 32-osobowym Senacie. Drugą partią w Kongresie stała się PRM, którą w izbie niższej reprezentuje 61 deputowanych, natomiast w izbie wyższej – 3 senatorów. Wybory potwierdziły dominację rządzącej PLD, która od 2004 roku posiada większość miejsc w parlamencie i której kandydaci wygrali cztery z pięciu ostatnich wyborów prezydenckich.

KRONIKA

PERU – DRUGA TURA WYBORÓW PREZYDENCKICH

5 czerwca odbyła się w Peru druga tura wyborów prezydenckich. Przy nieco niższej frekwencji (80,06%), niewielką przewagą głosów wygrał Pedro Pablo Kuczynski (50,12%). Jego przeciwniczka, zdecydowana zwyciężczyni pierwszej tury Keiko Fujimori uzyskała poparcie 49,88% wyborców. Pedro Pablo Kuczynski zwyciężył różnicą zaledwie 41 057 głosów. Keiko Fujimori, jeszcze przed podaniem oficjalnych wyników przez Komisję Wyborczą, uznała swoją porażkę.

Pedro Pablo Kuczynski przez lata pracował w międzynarodowych instytucjach finansowych, zaś w latach 2005-2006 sprawował urząd premiera kraju. W poprzednich wyborach (w 2011 roku) bezskutecznie starał się o urząd prezydenta. Obecnie zamierza skupić się na stopniowym zmniejszaniu deficytu budżetowego (do 1%) i działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa obywateli oraz ograniczenia handlu narkotykami.

KOLUMBIA – POROZUMIENIE RZĄDU Z FARC

22 czerwca, po trzech latach negocjacji, prezydent Kolumbii Juan Manuel Santos i dowódcy Rewolucyjnych Sił Zbrojnych Kolumbii (FARC) podpisali w Hawanie ostateczne zawieszenie broni, kończąc tym samym jeden z najdłuższych współczesnych konfliktów wewnętrznych. Międzynarodowi obserwatorzy, obecni na uroczystości podpisania aktu uznali ceremonię za historyczne wydarzenie. Swoją udział w porozumieniu, sygnowanym przez prezydenta Santosa i komendanta FARC Rodriga Londoño mieli przywódcy takich państw, jak Chile, Wenezuela, Salvador, a także sekretarz stanu USA John Kerry i sekretarz generalny ONZ Ban Ki-moon. Rokowania pokojowe rozpoczęły się cztery lata temu w Oslo, a następnie przeniesione zostały do Hawany. Wśród punktów układu pokojowego znalazły się takie zobowiązania, jak przeprowadzenie reformy rolnej, demobilizacja partyzantów, zadośćuczynienie ofiar, a także zwalczanie narkobiznesu. Ostateczny akt pokojowy ma zostać zawarty 20 lipca.

Dział opracowała: *Beata BEREZA*
CESLA UW